

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ»

Ступінь освіти	бакалавр
Освітня програма	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Тривалість викладання	5 та 6 чверті
Заняття:	За розкладом
Лекції	1 раз на два тижні
Практичні	1 раз на два тижні
Мова викладання	англійська
Кафедра, що викладає	перекладу

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1998>

Консультації:

Онлайн-консультації *: Teams – група «ОНТП»

Інформація про викладачів:

Висоцька Тетяна Миколаївна (лекції, практичні заняття)	кандидат філологічних наук, доцент
Персональна сторінка	https://pereklad.nmu.org.ua/ua/vysotska.php
Е-пошта:	Vysotska.T.M@nmu.one

1. Анотація до курсу

Навчальна дисципліна «Основи науково-технічного перекладу» є важливою складовою у структурі професійної підготовки майбутніх перекладачів, покликана ознайомити студентів з основами теорії перекладу та специфікою науково-технічного перекладу зокрема. Курс спрямований на надання умінь і знань, необхідних для опанування професійних завдань (компетенцій) бакалавра.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Основи науково-технічного перекладу» - надання умінь і знань, необхідних для опанування професійних завдань (компетенцій) бакалавра, пов'язаних з усвідомлення студентом основ теорії перекладу та специфікою науково-технічного перекладу зокрема.

Завдання курсу:

- ознайомити здобувачів з нормами, стандартами та жанрово-стилістичними особливостями науково-технічних текстів у вихідній мові та мові перекладу;

- надати знання про перекладацькі норми, варіанти перекладацьких стратегій та технічні прийоми перекладу;
- ознайомити здобувачів з основними поняттями, теоріями та концепціями в сфері науково-технічного перекладу.

3. Результати навчання:

- Використовувати англійську мову в усній та письмовій формі, в офіційному реєстрі спілкування, для розв'язання комунікативних завдань у навчальній, професійній та науковій сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції в сфері науково-технічного перекладу, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й використовувати їх для розв'язання задач і проблем у сферах навчання та/або (навчальної) перекладацької діяльності.

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Problems and theoretical issues of translation.

1. What is translation?
2. Types of translation.
3. Translation Theory as a Theory of Transformations.
4. Problem of Non-translation.
5. Extralinguistic Factor.
6. The Subject Matter.
7. Machine Translation.

2. Technical text.

1. Technical texts: general characteristics.
2. The term as the main element of the technical text.
3. Types of terms: methods of term-formation.
4. Translation of terms.
5. Stylistic and grammatical characteristics of Ukrainian and English technical texts.

3. Lexical and grammatical peculiarities of scientific and technical texts.

1. Linguistic characteristics of the scientific and technical language.
2. The vocabulary of scientific and technical literature and some problems of its translation.

4. Analysis of Terminology in Scientific and Technical Style.

1. The style of the scientific prose.
2. The vocabulary of the scientific text.
3. The language of Science and the translation.

5. Translation and scientific-technical information exchange.

1. The process of translation.

2. The stages of the process of translation.

6. Equivalence and Adequacy in Translation.

1. The theories of the concept of equivalence.

2. Types of translation equivalents.

3. Adequacy of translation.

7. Main devices of achieving adequacy in translation.

1. Translation transformations: definition, causes, classification.

2. Levels of translation transformations, operations and techniques of translation.

3. Classification of transformations according to techniques of translation.

8. Translation of patents.

1. What is the patent?

2. The structure of the patent.

3. Linguistic peculiarities of patents.

4. A list of set phrases (sentences) and their Ukrainian equivalents.

9. Conveying the names of companies, corporations, British/American publishing houses.

10. Machine translation, translation memory and translation management.

1. What is machine translation.

2. Translation recycling technology.

3. Workflow.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. What is (not) translation?

2. Where are we? (From Holmes's map until now)

3. The impact of new technologies on translation studies: a technological turn?

4. Multilingualism as a challenge for translation studies

5. Quality in translation studies

6. Translation and ethics

7. The position of audiovisual translation studies

8. Research paths in audiovisual translation: The case of dubbing

9. Subtitling: theory, practice and research

10. Approaching localization

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Мультимедійний проектор.

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за лекційні заняття (завдання за кожною темою, що виконуються під час лекцій або на платформі Moodle, кожне завдання максимально оцінюється у 100 балів) та оцінок за роботу на практичних заняттях (максимально оцінюється у 100 балів). Отримані середні бали за лекційні та практичні заняття додаються, вираховується середній загальний бал і він є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Максимальне оцінювання:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
100	100	(бал теоретичної частини + бал практичної частини):2
		100

Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку), то він складає іспит. Іспит відбувається у формі письмової роботи: 1 відкрите теоретичне питання та тест з 10 питань.

Правильна відповідь на відкрите запитання оцінюється у 50 балів. Тест оцінюється у 50 балів.

Максимальна кількість балів: 100.

6.3. Критерії *оцінювання контрольних завдань за кожною темою, що виконуються під час лекцій:*

Тестові завдання:

Тест з 10 питань: 1 правильна відповідь – 10 балів.

Відкрите питання – 1 правильна відповідь максимально оцінюється в 100 балів, причому:

90-100 балів – відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень; критичне осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. Може містити негрубі помилки, описки.

80-89 балів – відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована.

70-79 балів – Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена; відповідь фрагментарна.

60-69 балів – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення

<60 балів – наявність відповіді, яка не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення.

6.4 Критерії оцінювання роботи на практичних заняттях.

З кожної теми практичних занять здобувач вищої освіти отримує середній бал (має 100 балів), який розраховується як середнє арифметичне з балів за презентацію по темі (має 100 балів) та за реферування статті (має 100 балів) (презентації та реферати завантажуються у Мудл).

Кожна виконана презентація максимально оцінюється у 100 балів, причому:

- Оцінку **“відмінно”** отримують студенти, чії роботи демонструють точне розуміння завдання, повне розкриття теми, повний виклад її аспектів, логічне викладення матеріалу, оптимальне розміщення інформації на слайд, виправдане включення в роботу графіків, малюнків; чії роботи правильні з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису; якщо витриманий єдиний стиль та раціонально використані можливості комп'ютерної анімації; якщо використано різноманітні види слайдів;
- Оцінку **“добре”** – отримують студенти, чії роботи демонструють недостатньо точне розуміння завдання, неповне розкриття теми, неповний виклад її аспектів, логіка викладення матеріалу дещо порушена, деякі порушення у розміщення інформації на слайд, невиправдане включення в роботу графіків, малюнків; чії роботи містять поодинокі помилки/описки; якщо стиль дещо неоднорідний та недостатньо раціонально використані можливості комп'ютерної анімації; якщо використано недостатньо різноманітні види слайдів;
- Оцінку **“задовільно”** – отримують студенти, чії роботи демонструють неточне розуміння завдання, фрагментарне розкриття теми, частковий виклад її аспектів, логіка викладення матеріалу значно порушена, деякі порушення у розміщення інформації на слайд, невиправдане включення в роботу графіків, малюнків або їх повна відсутність; чії роботи містять значну кількість помилок/описок; якщо стиль дещо неоднорідний та використана анімація недоречна; якщо використано одноманітні слайди;
- **“незадовільно”** – використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми, тема не розкрита, її аспекти не викладено, відсутня логіка викладення інформації, наявність грубих помилок, використаний тільки текстовий виклад матеріалу.

Кожний виконаний реферат максимально оцінюється у 100 балів, причому:

- Оцінку **“відмінно”** отримують студенти, чії роботи за структурою відповідають плану реферування наукової статті, містять достатню кількість відповідних ключові фрази; чії роботи описують основний зміст статті, включають в себе передумови, мету і спрямованість статті, стисло наводять методи, результати та висновки, не містять помилок, можуть бути наявні поодинокі описки;

- Оцінку “добре” – отримують студенти, чії роботи за структурою відповідають плану реферування наукової статті, але містять одноманітні ключові фрази; чії роботи описують основний зміст статті, включають в себе передумови, мету і спрямованість статті, стисло наводять методи, результати та висновки, але містять прямі запозичення з оригіналу, містять негрубі помилки;
- Оцінку “задовільно” – отримують студенти, чії роботи за структурою частково відповідають плану реферування наукової статті, містять обмежену кількість ключових фраз; чії роботи нечітко передають основний зміст статті, фрагментарно включають в себе передумови, мету і спрямованість статті, методи, результати та висновки, містять прямі запозичення з оригіналу та поодинокі грубі помилки;
- “незадовільно” – отримують студенти, чії роботи за структурою не відповідають плану реферування наукової статті, містять обмежену кількість ключових фраз; чії роботи не передають основний зміст статті, фрагментарно включають в себе передумови, мету і спрямованість статті, методи, результати та висновки, містять прямі запозичення з оригіналу та грубі помилки.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи у Teams, перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Основи науково-технічного перекладу» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=1998>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перекладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.5. Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 5 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Основи науково-технічного перекладу».

8. Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Білоус О. М. Науково-технічний переклад: Курс лекцій та практичних: Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень, Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2013.100 с.
2. Винник О. Ю. Дискурс, функціональний стиль, жанр, текст: співвідношення понять, Філологічні студії, Луцьк, 2004, № 2. С. 55–62.
3. Дзера О. В. Перекладацькі жанри: проблема класифікації, Провідні лінгвістичні концепції кінця ХХ ст. : тези Всеукр. наук. конф., Львів : Вид-во Львів. держ. ун-ту, 1996. С. 83.

4. Висоцька Т.М. Завдання для проведення комплексної контрольної роботи з курсу «Основи науково-технічного перекладу», Дніпро, 2020. 14с.
5. Висоцька Т.М. Конспект лекцій з курсу «Основи науково-технічного перекладу», Дніпро, 2020. 90с.
6. Висоцька Т.М. Методичні матеріали для практичних занять з курсу «Основи науковотехнічного перекладу», Дніпро, 2020. 8с.
7. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування : посібник, Київ, 2004. 120с.
8. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу, Київ, 1982. 166с.
9. Литвин І. М. Перекладознавство, Черкаси, 2014. 288с.
10. Newmark P. A textbook of translation, Prentice Hall, 1988. 311p.
11. The Oxford textbook of Translation Studies, edited by Malmjaer K. and Windle K, Oxford University press, 2011. 475p.
12. The Routledge Handbook of Translation Studies, Edited by Carmen Millán and Francesca Bartrina, New York, 2013. 594p.

Допоміжні

1. Шпак В.К. Основи перекладу. Граматичні та лексичні аспекти: Навчальний посібник, Київ, 2005. 310с.
2. Sergio Bolaños Cuéllar Equivalence Revisited: A Key Concept in Modern Translation Theory
https://www.researchgate.net/publication/237029925_Equivalence_Revisited_A_Key_Concept_in_Modern_Translation_Theory
3. Steiner G. After Babel: Aspects of Language and Translation, Newburyport. 2013. 520p.
4. Theories of Translation: An Anthology of Essays from Dryden to Derrida, Ed. J. Biguenet, R. Schulte, Chicago, 2012. 250p.

Інформаційні ресурси

- ресурси Інтернет:

<http://www.press.uchicago.edu/Misc/Chicago/cmosfaq.html> (правила бібліографічного оформлення цитованої літератури, інформація про інші корисні для авторів письмових творів сайти);

<http://www.gsas.harvard.edu/academic/fellowships/essays.html> (поради щодо написання дослідницьких проєктів);

http://www.staffs.ac.uk/services/library_and_info/reference.html

(різноманітні віртуальні довідники — словники, енциклопедії, списки скорочень, популярні цитати та ін.);

<http://www.wisc.edu/writing/Handbook/AcademicWriting.html> (довідник з наукового письма в різних галузях);

http://www.kamts1.kpi.ua/sites/default/files/files/shchypachova_peculiarities.pdf

<https://benjamins.com/catalog/ata.vi>

<http://jctranslations.blogspot.com/2010/04/scientific-vs-technical-translation.html>

- навчальні посібники, довідники, методичні вказівки з дисципліни «Основи науково-технічного перекладу»